

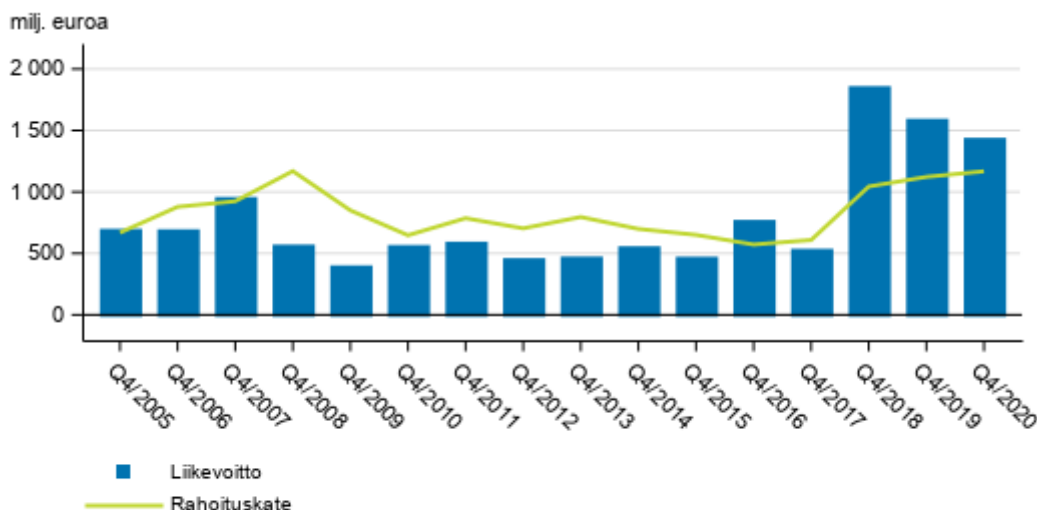
Luottolaitosten tilinpäätökset

2020, 4. vuosineljännes

Suomessa toimivien pankkien rahoituskate kasvoi ja liikevoitto supistui vuoden 2020 viimeisellä neljänneksellä

Suomessa pankkitoimintaa harjoittavien luottolaitosten rahoituskate oli vuoden 2020 viimeisellä neljänneksellä 1,2 ja liikevoitto 1,4 miljardia euroa. Rahoituskate kasvoi 4,1 prosenttia ja liikevoitto supistui 9,7 prosenttia edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen luottolaitosten tilinpäätöstilastosta.

Suomessa toimivien pankkien rahoituskate ja liikevoitto 4. neljännes 2005-2020, milj. euroa

Korkotuotot ja korkokulut

Suomessa pankkitoimintaa harjoittavien luottolaitosten korkotuottoja kertyi vuoden 2020 viimeisellä neljänneksellä 1 539 miljoonaa euroa. Korkokulut puolestaan olivat 371 miljoonaa euroa. Näiden erotuksena laskettava rahoituskate oli 1 168 miljoonaa euroa. Rahoituskate kasvoi 4,1 prosenttia suhteessa edellisen vuoden vastaavaan neljännekseen, eli noin 45 miljoonaa euroa.

Vuoden 2020 kertyneet korkotuotot olivat yhteensä 6,6 miljardia euroa, joka on 18,6 prosenttia vähemmän kuin edeltävä vuonna. Korkokuluja oli yhteensä kaksi miljardia euroa, kun edeltävänä vuonna korkokuluja oli 3,8 miljardia euroa. Koko vuoden yhteenlaskettu rahoituskate kasvoi edellisestä vuodesta 7,8 prosenttia 4,6 miljardiin euroon.

Hallintokulut

Hallinnon kulut ovat merkittävä kuluerä Suomessa toimiville pankeille. Hallinnon kuluja pankeilla oli vuoden viimeisellä neljänneksellä yhteensä 1 420 miljoonaa euroa, mikä on 11 miljoonaa euroa vähemmän kuin vastaavana neljänneksenä vuotta aiemmin. Palkat ja palkkiot olivat hallinnon kuluista 802 miljoonaa euroa, eli 56,5 prosenttia.

Koko vuoden 2020 hallintokulut olivat 5,4 miljardia, mikä oli 5,4 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Yhteenlasketut palkat ja palkkiot laskivat 2,4 prosenttia edellisestä vuodesta.

Liikevoitto/-tappio

Liikevoitto eli voitto jatkuvista toiminnoista ennen veroja oli 1 440 miljoonaa euroa vuoden 2020 viimeisellä neljänneksellä. Liikevoitto laski 9,7 prosenttia edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä, eli noin 155 miljoonaa euroa.

Koko vuoden 2020 yhteenlaskettu liikevoitto oli 3,4 miljardia euroa. Kasvua edellisen vuoden 2,8 miljardista oli noin 20,8 prosenttia

Tase

Pankkien taseiden yhteenlaskettu arvo vuoden 2020 lopussa oli 712 miljardia euroa. Vuodentakaisesta taseiden arvo kasvoi 37 miljardia euroa, eli noin 5,5 prosenttia. Yhteenlaskettu oman pääoma oli 46 miljardia euroa, mikä oli 6,5 prosenttia eli noin 2,8 miljardia enemmän kuin edellisen vuoden lopussa. Keskimäärin kaikkien Suomessa toimivien pankkien oman pääoman osuus taseen loppusummasta oli 6,5 prosenttia.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Suomessa toimivien pankkien tuloslaskelma 1.1.- 31.12.2020, 1 000 euroa.....	4
Liitetaulukko 2. Suomessa toimivien pankkien tase 1.1.- 31.12.2020, 1 000 euroa.....	6

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Suomessa toimivien pankkien korkotuotot ja palkkiotuotot, 4. neljännes 2005-2020, milj. euroa.....	8
Liitekuvio 2. Suomessa toimivien pankkien liikevoitto, neljänneksittäin 2009-2020, milj. euroa.....	8
Laatuseloste: Luottolaitosten tilinpäätökset.....	9

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Suomessa toimivien pankkien tuloslaskelma 1.1.- 31.12.2020, 1 000 euroa

	1.1.- 31.12.2020				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	,Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
Korkotuotot	4 699 090	788 379	906 760	214 468	6 608 697
(Korkokulut)	1 638 058	262 488	49 317	18 086	1 967 949
RAHOITUSKATE	3 061 032	525 891	857 443	196 382	4 640 748
(Kulut vaadittaessa takaisinmaksettavasta osakepääomasta)	.. ¹⁾²⁾	..	..	..	..
Osinkotuotot	37 745	..	267 781	..	310 094
Palkkiotuotot	2 598 685	488 137	460 225	142 331	3 689 379
(Palkkiokulut)	673 158	82 012	46 099	19 301	820 570
Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjaamiseen pois taseesta liittyvät voitot tai (-) tappiot, kun niitä ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavina rahoitusvaroina ja -velkoina, netto	66 860	..	..	9 275	73 399
Voitot tai (-) tappiot kaupankäyntiä varten pidettävistä rahoitusvaroista ja -veloista, netto	668 421	..	31 991	..	727 846
Voitot tai tappiot kaupankäyntirahaston ulkopuolisista rahoitusvaroista, jotka on pakko arvostaa käypään arvoon tulosvaikutteisesti, netto	358 137	..	..	19 251	375 615
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin ja -velkoihin liittyvät voitot tai (-) tappiot, netto	-44 398	..	-28 309	..	-72 808
Voitot / (-) tappiot suojauslaskennasta, netto	-49 835	..	..	653	-48 120
Kurssierot [voitto / (-) tappio], netto	-46 075	12 631	78	-369	-33 736
Voitot tai (-) tappiot, jotka liittyvät rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien kirjaamiseen pois taseesta, netto	..	-391	-10	-3 573	..
Liiketoiminnan muut tuotot	556 313	79 021	57 794	15 055	708 183
(Liiketoiminnan muut kulut)	65 191	19 857	168 126	28 168	281 343
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ, NETTO	6 466 591	1 029 107	1 430 998	336 073	9 262 770
(Hallinnon kulut)	3 752 928	645 828	826 924	177 682	5 403 362
josta: (Henkilöstökulut)	2 499 442	269 578	323 596	71 512	3 164 127
josta: (Muut hallintokulut)	1 253 486	376 250	503 329	106 170	2 239 235
(Kriisiratkaisurahasto- ja talletussuojamaksut)	251 851	..	25 179	..	292 320
(Poistot)	553 841	25 016	22 679	13 739	615 275
Tehdyistä muutoksista johtuvat voitot tai (-) tappiot, netto	..	..	..	..	..
(Varaukset / (-) varausten peruutukset)	136 398	..	..	512	123 033
(Rahoitusvarojen arvonalentuminen tai (-) arvonalentumisen peruuntuminen, kun niitä ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavina rahoitusvaroina)	687 283	111 292	142 475	38 295	979 345
(Tytäryrityksiin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyrityksiin tehtyjen sijoitusten arvonalentuminen tai (-) arvonalentumisen peruutus)	..	..	..	..	..
(Rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien arvonalentuminen tai (-) arvonalentumisen peruutus)	..	..	20 812	1 693	74 077
Tuloslaskelmaan kirjattu negatiivinen liikearvo	..	..	..	..	..

	1.1.- 31.12.2020				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	,Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
Voiton tai (-) tappion osuus sijoituksista tytäryrityksiin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyrityksiin	..	..	..	..	..
Voitto tai (-) tappio myytävänä olevista pitkäaikaisista omaisuuseristä ja luovutettavien erien ryhmistä, jotka on luokiteltu myytäväksi mutta joita ei voida pitää lopetettuina toimintoina	..	..	..	..	..
VOITTO TAI (-) TAPPIO JATKUVISTA TOIMINNOISTA ENNEN VEROJA	2 604 711	282 508	392 929	95 958	3 376 106
(Verokulut tai (-) -tulot, jotka liittyvät jatkuvista toiminnoista johtuviin voittoihin tai tappioihin)	511 643	43 922	26 656	34 809	617 030
VOITTO TAI (-) TAPPIO JATKUVISTA TOIMINNOISTA VEROJEN JÄLKEEN	2 093 068	238 587	366 272	61 149	2 759 076
Voitto tai (-) tappio lopetetuista toiminnoista verojen jälkeen	.	.	.	.	.
KOKO VUODEN VOITTO TAI (-) TAPPIO	2 093 068	238 587	366 272	61 149	2 759 076

1) .. Ei yhtään havaintoa.

2) .. Tietoa ei ole saatu, se on liian epävarma esitettäväksi tai se on salassapitosäännön alainen.

Liitetaulukko 2. Suomessa toimivien pankkien tase 1.1.- 31.12.2020, 1 000 euroa

	1.1.- 31.12.2020				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	,Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
VASTAAVAA	.	.	.	.	.
Käteinen, kassan saldot keskuspankeissa ja muut vaadittaessa maksettavat talletukset	60 794 770	57 265 794	3 000 514	986 384	122 047 463
Kaupankäyntiä varten tarkoitetut rahoitusvarat	91 093 313	.. ¹⁾²⁾	21 818	..	93 181 606
Kaupankäyntivaraston ulkopuoliset rahoitusvarat, jotka on pakko arvostaa käypään arvoon tulosvaikutteisesti	20 955 055	..	..	406 084	21 536 725
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	..	..	..	..	365 531
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat rahoitusvarat	48 966 513	..	6 126 046	..	56 488 778
Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat rahoitusvarat	252 757 476	40 595 548	85 839 046	10 690 537	389 882 608
Johdannaispöytäkirjat - suojauslaskenta	2 200 082	..	307 443	..	2 568 869
Suojauskohteiksi hyväksyttävien erien käyvän arvon muutokset korkoriskin portfoliosuojauksessa	85 925	..	..	..	85 925
Sijoitukset tytäryhtiöihin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyhtiöihin	15 941 544	..	..	26 121	16 225 650
Aineelliset hyödykkeet	1 125 464	111 517	571 927	115 541	1 924 450
Aineettomat hyödykkeet	1 933 104	29 089	16 045	42 276	2 020 514
Verosaamiset	608 615	65 045	15 493	6 402	695 555
Muut varat	5 056 212	275 789	76 025	36 193	5 444 219
Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja luovutettavien erien ryhmät	..	..	..	..	..
VARAT YHTEENSÄ	501 732 552	100 802 722	96 165 514	13 767 102	712 467 891
VASTATTAVAA	.	.	.	.	.
Kaupankäyntiä varten tarkoitetut rahoitusvelat	71 897 512	..	157 969	..	74 114 895
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	..	..	..	..	..
Jaksotettuun hankintamenuon kirjatut rahoitusvelat	376 013 870	96 892 997	82 624 375	12 029 653	567 560 895
Johdannaispöytäkirjat - suojauslaskenta (velat)	1 494 532	..	250 939	..	1 745 726
Suojauskohteiksi hyväksyttävien erien käyvän arvon muutokset korkoriskin portfoliosuojauksessa	1 467 610	..	..	52 092	1 519 702
Varaukset	1 008 103	53 472	9 691	2 222	1 073 488
Verovelat	195 581	56 936	51 054	16 348	319 920
Vaadittaessa takaisinmaksettava osakepääoma	..	..	..	..	..
Muut velat	9 492 668	1 035 364	2 689 104	461 933	13 679 069
Myytävänä oleviksi luokiteltuihin luovutettavien erien ryhmään sisältyvät velat	..	..	..	..	..
VELAT YHTEENSÄ	467 833 711	100 261 752	85 783 132	12 562 503	666 441 098
Pääoma	4 887 249	..	3 572 697	..	8 614 507
Rahasto, johon ylikurssi kirjataan	558 792	..	..	..	569 112

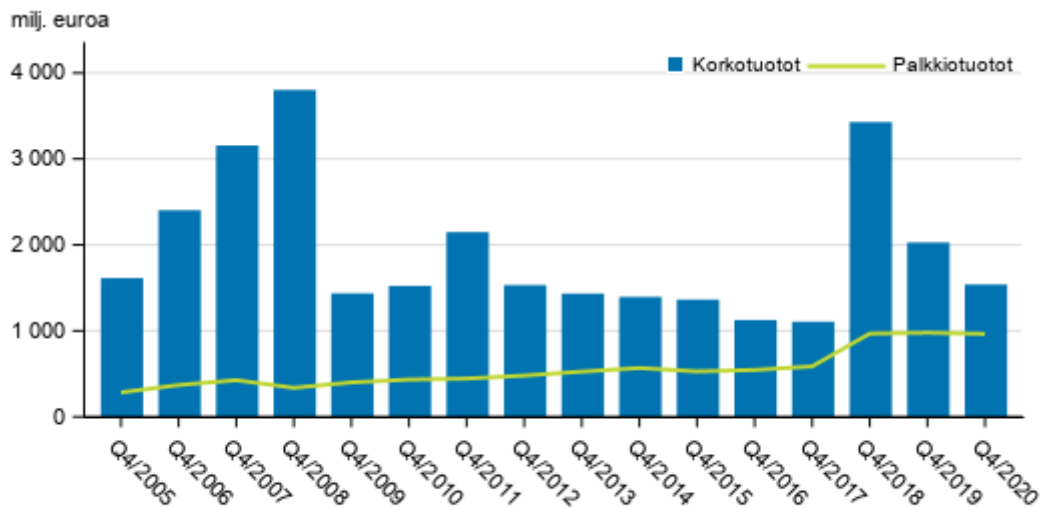
	1.1.- 31.12.2020				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	,Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
Liikkeeseen lasketut oman pääoman ehtoiset instrumentit (muu kuin pääoma)	..	..	..	..	..
Muu pääoma	144 155	..	..	..	144 686
Kertyneet muun laajan tuloksen erät	..	..	239 507	24 937	210 278
Kertyneet voittovarat	23 489 168	285 431	4 109 843	578 706	28 463 148
Uudelleenarvostusrahastot	..	..	..	..	..
Muut rahastot	2 061 495	..	2 094 062	..	4 561 665
(-) Omat osakkeet	..	..	..	..	31 635
Emoyrityksen omistajille osoitettava voitto tai tappio	2 093 068	238 587	366 272	61 149	2 759 076
(-) Väliosingot	..	..	..	..	..
Vähemmistön osuudet [määräysvallattomien omistajien osuudet]	..	..	..	..	..
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	33 898 840	540 970	10 382 382	1 204 599	46 026 792
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	501 732 552	100 802 722	96 165 514	13 767 102	712 467 890

1) .. Ei yhtään havaintoa.

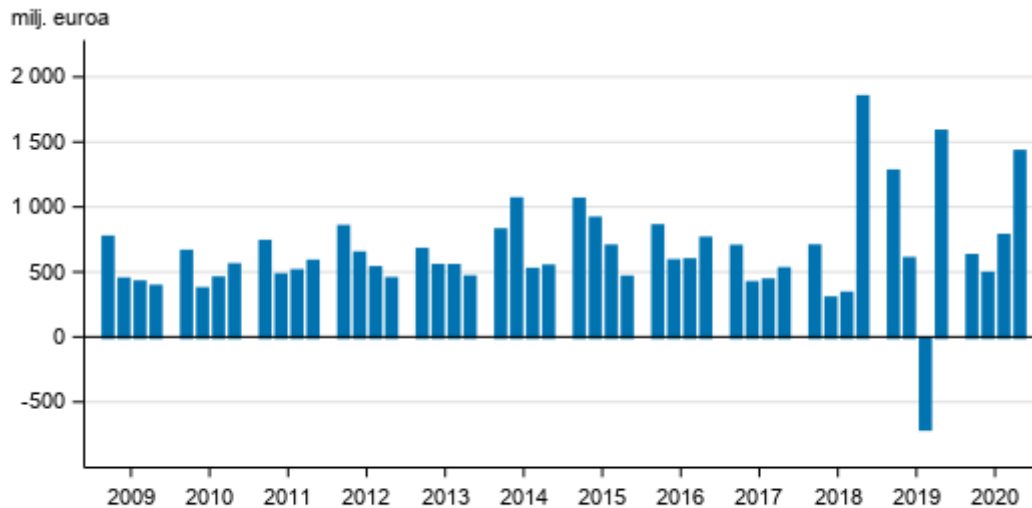
2) .. Tietoa ei ole saatu, se on liian epävarma esitettäväksi tai se on salassapitosäännön alainen.

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Suomessa toimivien pankkien korkotuotot ja palkkiotuotot, 4. neljännes 2005-2020, milj. euroa

Liitekuvio 2. Suomessa toimivien pankkien liikevoitto, neljänneksittäin 2009-2020, milj. euroa

Laatuseloste: Luottolaitosten tilinpäätökset

1. Tilastotietojen relevanssi

Luottolaitosten tilinpäätöstilasto kuvaa Suomessa toimintaa harjoittavien luottolaitosten sekä suomalaisten luottolaitosten ulkomaisten sivukonttorien toiminnan kehitystä. Tilasto sisältää tuloslaskelman ja taseen, joissa eritellään luottolaitosten tilinpäätösten keskeisimpiä virta- ja varantosuureita.

Tilaston tulkinnan kannalta on tärkeää huomata, että luottolaitoksia ei tarkastella tilastossa konserneina vaan itsenäisinä instituutioina. Lisäksi tulee ottaa huomioon, että neljännesvuosittaiset tuloslaskelmatiedot esitetään tilastossa yleensä kumulatiivisina. Siten alkuvuonna lopettaneiden luottolaitosten tuloslaskelmat ovat tilastossa mukana kyseisen vuoden loppuun asti. Koska tase kuvaa tietyn hetken varoja ja velkoja, tasetietoja ei voida esittää kumulatiivisina, vaan tase kertoo kunkin neljänneksen päätöspäivän tilanteen. Lopettaneet luottolaitokset putoavat siis pois tilastossa esitettävästä taseesta heti lopettamista seuraavalla neljänneksellä. Tästä erosta johtuen tuloslaskelman tilikauden voitto ei välttämättä täsmää täysin taseen tilikauden voittoon.

Tiedonkeruun määrittelyvaiheessa on huomioitu mm. Euroopan kansantalouden tilinpitoasetuksen, nk. FISIM-asetuksen, neljännesvuosittaisen rahoitustilinpidon, alueellisen panos-tuotoksen sekä EU:n rakennetilastoasetuksen luottolaitosliitteen edellyttämät tiedot. Lisäksi osa kerättävistä tiedoista toimii Finanssivalvonnan valvontatoimen pohjana.

Käytetty tilinpäätöskaava perustuu valtiovarainministeriön asetukseen luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöksestä sekä Finanssivalvonnan em. asetusta täydentävään määräykseen. Tiedot kerää Finanssivalvonta kaikilta Suomessa toimivilta pankeilta sekä muilta luottolaitoksilta ml. ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit Suomessa.

Tiedonantovelvollisuus perustuu Tilastolakiin (280/2004/14§) sekä Finanssivalvonnasta annettuun lakiin (878/2008/18§ ja 60§) ja valtiovarainministeriön asetukseen.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tiedot kerätään kokonaistutkimuksena suorana tiedonkeruuna kaikilta Suomessa toimivilta pankeilta sekä muilta luottolaitoksilta ml. ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit Suomessa. Tiedot kerätään sähköisesti.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilaston laatu on hyvä. Tilasto perustuu luottolaitosten kirjanpitoon. Aineistolle tehdään tarkastusvertailuja luottolaitosten julkaistuihin tilinpäätöksiin.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tarkat julkaisupäivät näkyvät tämän sivuston kohdassa "Tulevat julkistukset".

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilasto julkaistaan verkkojulkaisuna Tilastokeskuksen sivuilla. Vuoden 2008 loppuun asti tiedot julkaistiin myös osana Rahalaitokset painojulkaisua.

Tuloslaskelma- ja tasetietojen aikasarjat ovat saatavilla vuodesta 1999 alkaen tilaston verkkosivulla tietokantatalukkona. Lisäksi Tilastokeskus tuottaa pyynnöstä muita aikasarjoja luottolaitosten liiketoimintaa kuvaavista luvuista.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Vuoden 2018 alussa useimmat aikasarjat katkeavat tilinpäätöskäavan muutoksen takia, kun FINREP-raportoinnissa otettiin käyttöön uusi IFRS 9 -tilinpäätösstandardi. Tätä ennen yhtenäisellä tilinpäätöskäavalla tuotetut luottolaitosten tilinpäätökset on saatavissa vuosilta 1995-2004, 2005-2013 ja 2014-2017.

Vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä Luottolaitosten tilinpäätökset -tilaston liite- ja tietokantataulut on muutettu vastaamaan paremmin Finanssivalvonnan FINREP-tiedonkeruulomakepohjaa. Muutokset ovat pieniä, eivätkä juurikaan vaikuta Luottolaitosten tilinpäätökset -tilaston vertailukelpoisuuteen aikaisempiin neljänneksiin nähden.

Vuoden 2016 toisesta neljänneksestä lähtien Finanssivalvonnan FINREP-raportoinnista poistettiin liitetietotaulukoita. Muutoksen vaikutuksesta luottolaitosten tilinpäätökset -tilaston Liitetaulukoita 3, 4 ja 5 (Kotimaisten talletuspankkien korkotuottojen ja -kulujen erittely, palkkiotuottojen ja -kulujen erittely sekä hallintokulujen erittely) ei ole saatavilla. Jäljelle jääneet FINREP-taulukot muuttuivat jonkin verran. Muutokset eivät aiheuttaneet merkittäviä muutoksia luottolaitosten tilinpäätökset -tilastoon ja vertailukelpoisuus aikaisempiin neljänneksiin pääosin säilyi.

Vuoden 2014 alussa aineiston tietosisältö muuttui Finanssivalvonnan FINREP-raportoinnin myötä. Tästä johtuen aikasarjat osin katkeavat eivätkä tiedot ole täysin vertailukelpoisia aiempiin vuosiin verrattuna. Tätä ennen yhtenäisellä tilinpäätöskäavalla tuotetut tiedot on saatavilla vuosista 2005-2013 ja 1995-2004.

Vuoden 2005 alussa useimmat aikasarjat katkeavat tilinpäätöskäavan muutoksen takia. Silloin otettiin käyttöön luottolaitosten tilinpäätösraportoinnissa uusi IAS/IFRS-tilinpäätösstandardi. Tätä ennen yhtenäisellä tilinpäätöskäavalla tuotetut tilinpäätöstilastot luottolaitoksista on saatavissa vuosilta 1995-2004. Vuodesta 1974 vuoteen 1995 tuotettiin tilinpäätösjulkaisuja luottolaitoksista siten, että rahoitusyhtiöt ja luotto-osakeyhtiöt eivät sisällyneet yhtenäistettyyn kehikkoon. Nämä eivät vielä olleet yhtenäisen luottolaitoslainsäädännön piirissä. Ennen vuotta 1974 kustakin pankkiryhmästä tuotettiin erillinen julkaisu, joiden sisällöt poikkesivat jossakin määrin toisistaan myös tilinpäätöskäavan osalta. Tilastokeskus on julkaissut ns. pankkitilastoja vuoden 1970 tiedoista alkaen kaikista pankkiryhmistä. Pankkitilastojen taival alkoi vuoden 1868 säästöpankkitalastosta, joka oli säästöpankkien tarkastajan kertomus säästöpankkien tilasta ja hoidosta.

Lopettaneiden yritysten käsittelyä muutettiin tilaston tuloslaskelmatietojen osalta kolmannella neljänneksellä 2007. Muutos toteutettiin takautuvasti vuoden 2006 alusta alkaen. Aiemmin lopettaneet yritykset putosivat välittömästi lopettamisen jälkeen pois tuloslaskelmatilastosta. Nyt lopettaneiden luottolaitosten tiedot lasketaan mukaan kumulatiiviseen tuloslaskelmatilastoon aina lopettamisvuoden viimeiseen neljännekseen asti. Muutos ei vaikuta tasetietoihin. Muutos parantaa peräkkäisten neljännesten vertailua vuoden sisällä.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilasto on tuotettu vallitsevan tilinpäätösstandardin mukaisesti ja on vertailukelpoinen muihin luottolaitosten tilinpäätöstilastoihin nähden. Tilastossa luottolaitoksia tarkastellaan itsenäisinä instituutioina, ei konserneina.

Lisätietoja

Jukka-Pekka Pyyllampi 029 551 3002

Heidi Lauttamäki 029 551 3029

Vastaava osastopäällikkö:

Katri Kaaja

rahoitusmarkkinat@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Luottolaitosten tilinpäätökset, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute